This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Celt
2385
8.2

WIDENER
HN ZY4F %

An Taitriseoir - Mac Piarais - 1900

Celt 2332.6.2

Harvard College Library

FROM

Prof. F. N. Robinson.

1909

leabhairíní Gaedhilge le haghaidh an tsluaigh.—I.

An Tairiseoir.

An Céad Cuid.

Taog ua Donnchadha
agus
Pádraig mac Piarais
do chuir i n-eagar.

Ar n-a chur amach
ag
Connradh na Gaedhilge,
i mBaile Átha Cliath,

1900.

pinginn.

Celt 2332.8.2
HARVARD COLLEGE JUN 28 1928 LIBRARY
Gift of Prof. F. N. Robinson

SEALY, BRYERS & WALKER,

PRINTERS . . .

LITHOGRAPHERS .

BOOKBINDERS . .

First-Class Work . .

Prompt Attention . .

Moderate Prices . . .

THE PRINTING OF WORKS IN THE IRISH LANGUAGE A SPECIALITY.

"an claideam soluis 7 fáinne an lae."

THE WEEKLY ORGAN OF THE GAELIC LEAGUE.

In Irish and English.

1d. Weekly; Annual Subscription, 6s. 6d.

Address the Manager—

24 UPPER O'CONNELL STREET, DUBLIN.

"irisleabar na gaedilge."

A Literary and Linguistic Magazine in Irish.

Monthly, 6d.; Post Paid, 6½d.; Annual Subscription, 6s.

Address the Manager—

24 UPPER O'CONNELL STREET, DUBLIN.

I.—TEACT OISÍN Ó TÍR NA N-ÓG.

MICEÁL UA COIMÍN CCT.

Lá d'iarrar féin ceard ar an Rígh,
'S ar mo céile caoin Niamh Cinn-Óir,
Dul go héirinn tar m'air arís,
D'féachaint Finn 'r a mór-fhlóigh.

D'féachar ruar 'na gnúis le truaighe
'S do fuil óm' fúilidh doirtadh deór;
A Phádraig chuaidh, bad chruaigh leat í
A' réabadh dlaoi a caoin-chinn óir!

Do ghléarar orm annsoin cum siubhail,
'S do tugar mo cúl do Tír na nÓg;
Do sil an t-each go héargaidh fúm,
Mar do sin liom 'r le Niamh Cinn-Óir.

Ní haithneartear an ghéal go beacht,
Ar gach ní d'ar teangmhuigh liom féin,
Nó go dtáinig mé arís ar m'air,
Go héirinn glair go n-iomad féad.

Ar dteacht dam féin annsoin i dtír,
D'féachar cruinn in gach uile áird;
Da heagal liom annsoin go fíor
Nach raibh tuairisg Finn agam le fagáil.

Níor b'fada dam agus níor cian
Go bracar aniar ag teacht fám' déin,
Marcshluagh mór roir feadhaibh ir mnáibh,
Ir do thángadar im' láthair féin.

Do beannuigh riad dam go caoin réimh,
Ir do gab iongantar gach n-aon díobh,
Ar feicsint méid mo pearsan féin,
Mo dheilb, mo ghné, 'r mo ghnaoi.

D'fiafruigear féin annsoin díobh rúd
An gcualadar fionn do beith beó;
Nó ar mhair aon eile ann do'n fhéinn
Nó caidé an léan do bain dóibh

"Do chualamair-ne trácht ar Fionn,
Ar neart, ar lúth, 7 ar threin',
Nach raibh riamh a shamail riúd
I bpeairsain, i gcló, ná i méin.

"Ir iomda leabhar atá srsíobhta fior
Ag éigsiu binne, milse Gaedeal,
Nach léir linn aithris duit go fíor,
Ar éachtaibh Finn ir ar an bFéinn.

"Do chualamar go raibh ag Fionn
Mac ba lonnrach rsiamh ir clódh;
Go dtáinig oigbean fá n-a déin,
'S go ndeachaidh léi go Tir na nÓg!"

Nuair chualar féin an comhradh úd,
Nár mhair Fionn ná neach do'n Féinn,
Do glacar tuirse ir mór-chumha,
'S ba lán-dubhach mé 'na ndéidh.

Nior rtadar-ra annroin do'n réim,
Acht go luath éargaidh liom gan mhoill,
Go dtugar m'agaidh go glan réidh
Ar Almhain éachtaig leathain Laigean.

Ba mhór é m'iongantar annrúd,
Nach bfacar cúirt Finn na rlóg;
Ni raibh 'na hionad ann go fior,
Acht riabhaile, fliodh agus neantóg!

Och, a Phadraig, ir och monuar!
Ba dhealbh an chuairt agam-ra é;
Gan tuairirg Finn ná na bFiann:
D'fág rin fá bhan mé le mo ré!

Leanrad dom' rséal duit, a Phádraig:
Tar éir dam fágail Almhan Laigean,
Ni raibh aon áitreabh 'na raibh an Fiann
Nár chuirtuigear go dian gan mhoill.

Ar gabháil dam tre Ghleann na Smól,
Do chonnac mór-chruinniughadh ann;
Tri chéad fear ir ni ba mó
Do bi romham inr an nGleann.

Do labair duine liom do'n tréad,
Ir dubairt ré do gur ór áird :
"Tar d'ar gcabair, a níog-laoic,
Ir fuargail rinn ar an gcruaid-cár!"

Táinig mé annsoin do ládair
Ir liag mór marmuir ag an trlóg ;
Bí meadóan na leice ortha anuar,
'S a cur díob fuar níor b'féidir leó.

An cuid aca bí fá'n leic thíor
Do díodar dá gclaoide go fann ;
Le truime déin an ualaig móir
Do caill go leór díob a meamair.

Do labair duine do na maoir,
Ir dubairt : "A níog-gairgidig óig,
Fuargail-se fearda ar mo buidin,
Nó duine ar bit díob ní béid beó!"

"Ir náireac an beart anoir le rád,
Agus an oiread atá d'fearaib ann—
Nac dtiocfad le neart an trlóig
An liag so 'tógail go lán-teann.

"Dá mairead Oscar mac Oirín
Do béarad ar an líg 'na dear-láim,
Cuirfead d'urcar í tar an fluag—
Ní bréag ir dual dam riam do rád."

Do luigear ar mo cliatán dear,
Ir do rugar ar an leac im' láim—
Le neart agus le lút mo géag
Do cuirear feacht bpéirse í ó'n áit!

Le feidm na leice lán-móir'
Do bris giorta óir an eic báin ;
Do tángar anuar go lán-docht
Ar buinn mo dá cor ar an mbán!

Ní túirge táinig mé anuar,
Ná glac uamhan an t-eac bán ;
D'imtig sé annsoin cum siubail,
Ir mise fá budar go lag tlát.

Do ċailleaṙ ṙaḋaṙc mo ṡúl,
Mo ḋealḃ, mo ġnúiṙ aġuṙ mo ṙġáil;
Do ḃíoṙ im' ṡeanóiṙ ḃoċt ḋall
Gan ḃṙiġ, gan ṁeaṁaiṙ, gan áiṙḋ.

A Ṗáṫṙaiġ, ṙin aġaṫ mo ṙġéal,
Maṙ ṫáṙla ḋam ṡéin, gan ġó—
Mo ḋul iṙ m' imṫeaċta go ḃeaċt,
Iṙ mo ṫeaċt ṫaṙ m'aiṙ ó Ṫíṙ na nÓg!

II.—ROSG CATA ḂRIAN I GCLUAIN TAIRḂ.

An t-Aṫaiṙ Ṗeaḋaṙ Ua Laoġaiṙe ḋo ṙgṙíoḃ.

A Ċlann Ċaiṙ! A ṙlioċt níoġḋa! A ṁuinnṫiṙ na n-aṙm nġéaṙ aġuṙ na gcṙuaḋlám, náṙ ṙtaon ⁊ náṙ ṙgṙíoc ḋo náṁaiḋ póṙ ṙiaṁ, i gcaṫ ḋá ṫṙuime, i n-éiġin ḋá ġéiṙe, i ṙṗéiṙlinn ḋá ḋéine, mo ṡeaṙaṁ inḋiu oṙaiḃ!

Ṗéaċ annṙúḋ iaḋ cṙuinniġṫe cnuaṙḋa oṙ ḃuṙ gcóṁaiṙ. Tá ṙian ḃuṙ láṁ go ḋainġean ċeana oṙṫa. Ní ṫuġann ṙoin ciall ḋóiḃ. Iṙ minic le ṙiċe ḃliaḋan a ċuiṙeaḃaiṙ-ṙe anṙa aġuṙ teiċeaḋ aġuṙ áṙ aġuṙ ḋeaṙġṙuaṫaṙ oṙṫa, aṙ ṙuaiḋ ṗéiṙḋe ⁊ ġleannṫa aġuṙ maċaiṙí Éiṙeann. Iṙ móṙ ḋá gcuiḋ ṙola aġuṙ ṙeóla aṫá aġ cuṙ geaṁaiṙ aġuṙ ṡéiṙ ġlaiṙ aġ ṡáṙ i nÉiṙinn inḋiu. Go ḋtí ṙeo ḃa ċuma iaḋ nó coṙṙṁíola, ḋá ṁéiḋ ḋo maṙḃuiġṫí ḋíoḃ, ní ṙaṁluiġṫí eaṙnaṁ ná laiġeaḋ oṙṫa. Iṙ ṡaḋa ṙinn cṁáiḋṫe ciaṙaiṫe aca, iaḋ aġ ṡaiṙe aṙ aṙ gcuanṫaiḃ aġuṙ aṙ aṙ mḃailṫiḃ puiṙṫ, aġ ṗṙeaḃaḋ ċuġainn iṙṫeaċ nuaiṙ ná ḃíoḋ coinne leó, aġ ḃṙaḋġail aġuṙ aġ ṙġiobaḋ aġuṙ aġ coṙġaṙ. Iṙ minic ḋo leiġeaḋ aṙ iaḋ aġuṙ cṙoċ ṫuillṫe aca. D'é a mḃuiḋeaċaṙ ṫeaċt aṙíṙ aġuṙ ṡeall níoṙ meaṙa ḋo ḋéanaṁ. An ṡaḋa a ċuiṙṡeaṙ ṙuaṙ leiṙ an obaiṙ ṙin? Iṙ ḋóċa ġuṙ ḋóiġ leó go leiġṡeaṙ aṙ inḋiu iaḋ maṙ a leiġeaḋ go minic ċeana. Ḃíoḋ ṙoin ḋo ḋeaṙṁaḋ oṙṫa, a Ċlann ó! Ná ṫéiḋeaḋ ṡeaṙ innṙinṫe ṙġéil ṫaṙ n-aiṙ a ḃaile ḃíoḃ. Níoṁ cuiṙeaḋ ṙioṙ oṙṫa. Do ṫáṅgaḋaṙ uaṫa ṡéin. Iṙ minic a ḋuḃṁaḋ leó go ḋtiocṡaiḋíṙ agus ná himṫeóċaiḋíṙ. Déinteaṙ ḋeiṁin inḋiu ḋe ḋóiḃ. Caḋ a ṫuġ iaḋ? An aṁlaiḋ a ċeaṙaḋaṙ ná ṙaiḃ aoinne 'na ċóṁnaiḋe 'ṙan oileán ṙeo? Má ḋeineaḋaṙ ḋeaṙṁaḋ, ḃíoḋ oṙṫa ṡéin anoiṙ.

Tá aon ṁaiṫ aṁáin 'ṙa' ḋeaṙṁaḋ aṫá ḋéanta aca. Do ṫáṅgaḋaṙ go léiṙ. Ṡéaċaiḋ, a Ċlann ó, ṡéaċ an tṙloiġiṙġ

rin. Tá "an ċnáin 'r a h-ál go léir" annroin agaiḃ. Tá a ḃruil beó do ċlannaiḃ Loċlann annroin agaiḃ. Táid riaḋ bailiġte annroin agaiḃ ó Ḃreatain agus ó Saranaiḃ, ó Albain agus a ḋtuaiḃ ór na hOileánaiḃ, anall ó Manainn agus anoir ó Chríoċaiḃ Danmarg. Ní'l a ḋuilleaḋ 'na ndiaiḃ 'ra' ḃaile gur fiú iaḋ d'áireamh. Múċaiḃ an raiṫe rin indiu agus tá deireaḋ le réim Loċlann go ḃráṫ na bheiṫe.

Cim cuid agaiḃ ag amharc anonn tsearna na páirce rin. Ní ró-mhaiṫ an radharc atá ann le feicsint. Ir maiġ do Laiġniḃ agus do Mac Giolla Phádraig cairmirt an lae indiu do feaċnaḋ. Déanfar an gníom ro gan a gcaḃair. Déanfar an buaiḋ reo or cómhair a rúl ir gan iaḋ páirteaċ ann. Déid roin 'na mharla agus 'na ġuiṫ ar a gclú agus ar a gcáil an dá lá 'r an fard a béid gruan ar sréin agus daoine ar talamh.

Tá cuid d'ar muinntir féin amuiġ uainn. Ná bac roin. Tá oireaḋ annro agus focróċaiḋ cúntar leir an sloiġis rin tall. Ir cúntar fada é. Ir miḋid é focruġaḋ. Anoir an t-am cuige. Ir iaḋ ar náṁaiḋ iaḋ. Ir iaḋ náṁaiḋ ar gCreidiṁ iaḋ. Tá gruan na teineaḋ ar eaglaisiḃ Éireann 'na ndiaiḃ. Déid láṁ Dé linn 'gá díoġailt indiu oṁċa.

Caidé an lá é reo indiu againn? Indiu an Aoine. Ir í Aoine an Ċéasda féin í! I gcuimneaṁ an lae indiu ir eaḋ d'fuiling ar Slánuiġṫeóiṁ Iosa Criosd bár ar ċrann na Croise ċum an ċreidiṁ do ċur ar dun. Támaoid-ne annro indiu ag taḃairt aiġṫe ar an mbár ċum an ċreidiṁ do ċosnaṁ. An dóiġ leat ná go mbéid láṁ ċumaċtaċ an tSlánuiġṫeóra linn 'ra' gleó? An dóiġ leat ná go mbéid meanma ó Dia indiu i gcroide gaċ fir a ṫaḃairfaiḋ agaiḃ ar an náṁaiḋ rin? Déid; I má'r annro atá fód ar mbáir, tá bár an tSlánuiġṫeóra féin mar upruḃar againn air, go radaiḃ ar n-anmanna raoi ó'n ḃfód ro go flaiṫeas na nglárt.

Gaḃaiḋ ċúċa, a Ċlann ó, i n-ainm Dé I Muire, tugaiḋ an faoḃar dóiḃ, gaḃaiḋ do ċoraiḃ ionnta. Ní hé an ċéad uair agaiḃ é. Ná téideaḋ aon mac máṫar aca beó uaiḃ. Ná cuirid ruim 'na gcóṫaiḋiḃ iarainn. Cóṫaiḋe troma ir eaḋ iaḋ. Tá aon maiṫ amáin ionnta, coimeádfaiḋ riaḋ na fir ḋaoiḃ-re ċum na gceann do ḃaint díoḃ. Do ṫángadar ċum fanmainte. Fanaidír, i n-ainm Dé! Tá fliġe fé'n ḃfód 'ra' ċluain reo dóiḃ. Tugṫar dóiḃ é gan doiċeall.

A Ċlann ó! A óga mo ċroide! A ċineaḋ uasal! Ir

maiċ ir eól dam-ra dur nginiom. Feiceam an giniom roin indiu, 7 gealfad daoib go mairid a ċomad 7 a ċlú an fad a beid uirge ag fiċ 7 féar ag fár i néirinn!

III.—Amrán an Púca.

Micéál Mac Suibne cct.

Éireóċaid mé ar maidin i n-ainm an Domnaiġ,
Agus racaid mé 'mo ċomnaide ar ċnocáinín bán;
Déanfaid mé teaċ ann ar leaċ-taob an bóthair
I brogar do'n ċomgar abrar agus ċall:
I n-áit 'a mbéid agam fear bealaiġ ir bóthair,
Cairdeam luċt eólair, fear luinge agus báid;
Béid fsoil ag luċt ealadan 'r ag óganaiġ óga,
A' lorg an eólair ag teaċt ar mo fiaid.

Ir é iomrád na gcailleaċ 'r na fean-daoine gcnína,
D'fág meanbail ar m'intinn ir néal in mo ċeann,
Do rád go bfuil an Púca ann ó aimrir na dileann,
Go bfaca na daoine é, aċt ní'l fior cia an t-am.
Nior b'é rin dod' ait liom-ra ar teaċt raiċe an Geimridh
A beiċ 'déanamh iordaint irtiġ in mo fiaid;
Go mbíonn ré 'na ċat ir 'na madad ran oidċe,
'S nár ċuirge 'na Púca é 'ná 'na fean-ġearrán bán.

A ċomarrana dílre, tugaid dam congnam,
'S dibreóċaid mé an Púca amaċ ar an áit;
Cuirfead fá gearaib é 'r fá daoirre na humlaċt'
Gan a teaċt aon oidċe nior goire 'ná Mádm.
Cinn ré ar an nGriallaċ 'r ar Páduaiġ de Búrca,
'S ar an méid reanóiri do bí inr an áit;
Aċt reólfad-ra fior é go bun Cnuic an Dúna,
Mar bfuil Cairleán an Púca ċuar i n-a barr.

Fágfaid mé annroin é go gcaiteam raiċe an Geimridh
'Tabairt' marcaiġeaċt do maduib oream éirigear roim lá
Nó ionraiġead ré Cairéal tre ċeart-lár na Muimneaċ,
Amaċ go Sliab Caorac nó anonn do'n Tir Bán.
Nó téidead ré 'na ċeann-port ar máiġirtrib bruiġne,
Siogaide Ráċ' Cruaċan nó Finnbeara Meáda,
Nó ag fairge fean-cairleáin ar airdrib nó fuaidream,
Go bun Cnuic an Uaignir nó anonn go Sliab Dáġan.

Cuipfiḋ mé fgonnfa air le hIomaire an Lionáin,
'S ní leigfiḋ mé aniar é tar Máḋm an tuirc móir
Muna nḋéanaiḋ fé aitgeafr tre Ḃaile na hInfe,
An áit 'a mbéiḋ fentrí maiḋin ir neóin.
Ní leigfiḋ me ḃarm ar talaṁ ná ar tuinn é,
'S béiḋ aireaċar gcinn agam roime fan fóḋ;
'S má ḃartar do lac é, fear maiṫ 'tá fan tír feo,
Ḃainfiḋ ḋe fiofa do'n leiṫ-ċeann nó 'n trṁóin.

Ir é Maitiar O Duḃáin an fireannaċ lúṫmar,
Cnann fearta na cúire nár ċlir i n-aon gliaḋ;
Dá ḃraigeaḋ fé gneim fiḋḃáin nó corrán na gualne air,
Leagfaḋ fé an Púca ir mó ṫáinig ariaṁ.
Raċainn-fe i mḃannaiḃ dá gcuirfiḋe tar ċuan é,
Naċ ḋtiocfaḋ an ruaig ar an ḃealaċ fo aniar;
'S naċ fearfaḋ an cleafaiḋe i n-aon ċeáfḋ do'n ċúige,
Nior goire 'ná Lúnḋain nó Tuaḋ-Mumain Uí Ḃriain.

Tá muingin maiṫ agam-fa ar gniom Páḋraig Seoige,
Go ḃféaċfaiḋ mé fór é le cumar a ċnáṁ,
Cineál ua ngairgiḋeaċ 'r na riḋirí gcroḋanta
Gluair le *Strongbow* cugainn ar Ḃneatain anall.
Dá gcarfaiḋe ḋó an Púca i gceart-lár an ḃóṫair
Le cuim an tratnóna nó tamall roim lá,
Ḃéaḋ fé 'gá largaḋ le ḃata 'r le ḋoirniḋ
Go gcuirfeaḋ fé móid air gan filleaḋ go brát.

Cá ḃruigteá-fa capall ḋom maiṫ leir an bPúca,
Ḃéaḋ meanmnaċ lúṫmar ag imṫeaċt 'r a tiḋeaċt?
Dá mḃaḋ ṫior ag ceann Acla do ṫógfaḋ fé ualaċ,
Ḃéaḋ fé i leaṫ-uair ag geataiḃ Ḃ'le-Áṫ'-Cliaṫ.
Carad ḋó Laiċi i nḋeirfeaḋ na hoiḋċe,
'S é ag ḋéanaṁ aoir ḋríril ag riṫ i nḋiaiḋ mná,
Ṫiomáin fé leir é go ṫóin Rinne Maoile
Agus caḃeron fgriosḃta ṫart le n-a ċeann.

Ċuaiḋ an Púca go Gaillim ar maiḋin Dia hAoine,
Ag iarraiḋ áḋḃair briṙte do'n éadaċ do ḃ'fearr,
Ṫáinig an ḋeirfeannar ir ṫuit air an oiḋċe,
Agus ṫoruig fé ag caoineaḋ nuair d'imṫig an lá;
Ḃí fé ag fgreaḋaḋ 'r ag imṫeaċt ṫart ṫimċeall,
Go ḃraigeaḋ fé ḋíḋean irtig leir na mnáiḃ,
Seólaḋ go hEaċruir 'r go Ḃaile Conraoi é,
Amaċ trie Ċnoc Maognair ir ṫart inir Meáḋain.

A Comarranda oilre, 'r a buaċaillí ósa,
An méid agaib cuigear cladhar mo cáir,
Tigid cugam-ra i n-iondad mo congantа,
Go gceapfam an cúirt feo i n-aċaid trí lá.
Cuirfimid teaċ ann i n-ainm a Ieruit
Go ndíbreóċam an Púca amaċ ar an áit;
Ir é ainm béar fearda air Criočán an tSíomra,
Agus cairleán Mic Suibne cuar i n-a barr.

IV.—Cuma Croide Cailín.

Donnċaḋ ua Dargáin d'aiġnir, 7 taoġ ua Donnċaḋa do ċuir síor

A Dhomnaill Óig, má ċéidir ċar fairrge,
Deir mé féin leat, ir ná déin do dearmad,
Ir béid agat féirín lá aonaig ir margaid,
Ir ingean Rioġ Gréige mar ċéile leapta agat.

Má ċéidir-re anonn tá comarta agam ort;
Tá cúl fionn agur dá fúil glara agat;
Dá cocán déag id' cúl buide bacallaċ,
Mar béad béal-na-bó nó fós i ngarraiċe.

Ir déideanaċ aréir do labair an gadar ort;
Do labair an naorgaċ 'ra' curraiċín doimin ort,
Ir tu id' "caogaide aonair" ar cuid na gcoillte;
'S go rabair gan ċéile go brát go brágair me.

Do geallair dam-ra, agur d'innsir bréag dam,
Go mbeiteá romam-ra ag cró na gcaorać;
Do leigear fead agur trí ċéad glaodaċ cugat,
'S ní bruaras ann acht uan a' méilid.

Do geallair damra, ní ba deacair duit,
Luingear óir fá ċrann-reoil airgid;
Dá baile déag do bailtib margaid;
Ir cúirt bneág aoida coir caoib na fairrge.

Do geallair damra, ní nár b'féidir,
Go dtiubrtá laimhinne do ċroicean éirg dam;
Go dtiubrtá bróga do ċroicean éan dam;
Ir culaid do'n tríoda ba daoire i nÉirinn.

A Dhomnaill Óig, b'fearr duit mire agat
'Ná bean uaral uaibneaċ iomarcaċ;

Do chúbfainn bó agus do-géanainn cuigean duit;
Ir, dá mbaḋ chuaiḋ é, do bhailfinn buille leat.

Oċ, oċón, agus ní le hocras,
Uireasbha bíḋ, oige, ná codlata,
Fá ndeaṁra daṁra beiṫ tanaiḋe thiuċaiḋa;
Aċt gráḋ fir óig ir é bheoiḋ go follus me!

Ir moċ ar maidin do chonnac-sa an t-óigfear
Ar muin capaill ag gabáil an bóṫair;
Níor dhuid sé liom ir níor ċuir ná srsróḋ orm;
S ar mo casaḋ abaile dam 'r eaḋ do goile ar mo bóṫain.

'Nuair ṫéiḋim-se féin go Tobar an Uaignir,
Suiḋim síos ag déanaṁ buaḋarṫa,
Nuair ċim an saogal ir ná feicim mo buaċaill,
Go fuiḋ sgáil an ómaiḃ i mbarr a shuaḋna.

Siúd é an Doṁnaċ do tugar gráḋ duit,
An Doṁnaċ díreaċ roiṁ Doṁnaċ Cásga;
Ir mise ar mo ghlúiniḃ a' léigeaḋ na páise
'S eaḋ bí mo dá súil a síor-taḃairt an gráḋ' duit.

Ó aḋe, a ṁáiṫrín, taḃair mé féin do,
Ir taḃair a bhuil agat do'n traogal go léir do;
Éiriġ féin ag iarraiḋ déirce,
Agus ná gaḃ riar ná aniar im' éileaṁ.

Duḃairt mo ṁáiṫrín liom gan laḃairt leat
Inniu ná i mbáirneaċ ná Dia Doṁnaiġ,
Ir olc an tráṫ do tug sí roga dam
'S é "dúnaḋ an doras é tar éis na fogla."

Tá mo chroiḋe-se coṁ duḃ le háirne,
Nó le gual duḃ a béaḋ i gceárḋċain,
Nó le bonn bróige béaḋ ar hallaiḃ bána;
'S gur deinir lionn duḃ díom or cionn mó sláinte.

Dó bainir soir díom, ir do bainir siar díom,
Do bainir roṁam, ir do bainir im' diaiḋ díom,
Do bainir Gealaċ, ir do bainir Grian díom,
'S ir só-móir m'eagla gur bainir Dia díom!

V.—COMAIRLE AODA RUAIDH UÍ DOMHNAILL.

An t-Athair Peadar Ua Laoghaire do sgríob.

A mhaithe 7 a mhór-uairle Gaedeal!—Tá éirtighthe agam go cruinn le n-a bhfuil fáighthe ar son fíochtána. Is mór m'urram do'n mhuinntir a labhair, 7 déanfad an méid seo dánaighthe' orthu. Déanfad leó, 7 is fíor é, ná fuil aon duine acu is mó dúil i fíochtáin ná mise. Táim ar aon focal is ar aon aigne le gach duine dár labhair, cóm fada is a théidheann olc an chogaidh 7 taighde na fíochtána. Acht tá fíochtáin 7 fíochtáin ann. Tá dúil i fíochtáin agam, acht ní maith liom fíochtáin bhréagach. Deirim, 7 táim deimhnighthe de, ná fuil 'sa' tríochtáin seo acht bréag. Deirim, 7 is deimhin liom é, ná coiméadfaidh ar náimhid an tríochtáin seo acht an fáid is maith leó féin í 'comhéad. Tá Cúige Uladh againn le fagháil, gan cur isteach go deó orainn innti, acht amháin a bhfuil ó Dún Dealgan go Dóinn. Tá gach ní le fagháil ar a thoil féin ag na laighnibh a gabh páirt linn 'sa' chogadh so. Nach bhreagh, bog thugainn caint chum ar náimhid! Nach bhreagh, bog, réidh, a deimid riadh fíochtáin! Nach leanbaidhe an chuma so 'na sgaoilidh riadh uatha, mar dh'eadh, na machairí áilne sin Cúige Uladh go bhfuil dúil a sgrioibhe sgeamhuighthe iomnta le fada d'aimsir! Féach! do thabharfaidhís na púile amach ar a g-ceannaibh, do thabharfaidhís a bhfuil ó chroiceann amach aca ar an raoghal so, 7 bad chuma leó cad a déanfadh an raoghal eile, acht go bhféadfaidhís feilbh na cúige sin d'fagháil, 7 sinn-ne do mharbadh nó do dhíbirt. Sin é an nuadh atá istigh 'na sgrioibe! Ní'l 'sa' tríochtáin acht púicín. Ní'l uatha acht aimsir d'fagháil chum go bhféadfaidhís sgiathain do sloighthe catharach Iondain do thabhairt leó anall 7 do sgaoileadh 'sa' bhfraiceal orainn i lár na fíochtána. Tá dúil 'sa' tríochtáin agam, acht ní hí sin an tríochtáin a thaitneann liom. D'fearr liom an cogadh is deighe ná fíochtáin do'n trómh roin. Ní dóigh liom go bhfuil aon fear annso do ghlacfadh fíochtáin do'n trómh roin.

Acht, "D'féidir go gcoiméadfaidhís an tríochtáin. D'féidir go bhfuil riadh chóm costa do'n chogadh so is atáimid-ne." Éirtighidh liom. An cuimhin le haon'ne atá fuar aon ócáid riamh ar ar dhein an aicme sin fíochtáin gan feall do dhéanamh 'na diaidh sin, 7 bhfuil thé n-a ngealladhna chóm luath 7 do fuadhadar iad féin láidir a ndóchain chuige? An féidir a mheas go ndéanfaidh riadh anoir ceart nár dhein-

eadar fiaṁ fóṙ? Tar éiṙ a bṙuil d'aiṫne cuṙṫa aġainn oṙṫa, le n-aṙ ġcuiṁne 7 le cuiṁne aṙ finnṙeaṙ, an ceaṙt dúinn codlaḋ aṙ an ġcluaiṙ ṙin? Má ḋéantaṙ an tṙioċáin ṙeo ṙġaiṙṙeaṙ aṙ ġconġnaṁ. Má ṙġaiṙṙeaṙ aṙ ġconġnaṁ, ní ċṙuinneóċaṙ aṙiṙ iaḋ. Déanṙaiḋ aṙ náṁaiḋ miorġaiṙ eadṙainn maṙ ḋeineaḋaṙ fiaṁ. Nuaiṙ a ḃéimíḋ ṙilte ṙġaiṙiġte, oiṙġeóċaṙ finn i ndiaiḋ a ċéile. Annṙoiṁ, ṁá ḋeiṙmíḋ le n-aṙ náṁaiḋ, "Ó ṙaiṙe! táċaoi aġ bṙuṙeaḋ na nġeallaṁna a ḋeineaḃaiṙ," ḋéaṙṙaiḋ an náṁaiḋ, "An aṁlaiḋ a meaṙaḃaiṙ ġo naḃamaiṙ ḋá ṙiṙiḃ?"

Ní hé ṙin an ceann iṙ meaṙa ḋo'n ṙġéal. Tá ní eile aṙ aiġne aġ aṙ náṁaiḋ anoiṙ i ndaoḃ na ṙioċċána ṙo. Iṙ ḃioḋḃa báiṙ Saṙana aġ Riġ na Spáinne. Tá ṙġannṙaḋ aṙ Saṙana ṙoiṁ ċuṁaċt na Spáinne. Iṙ í an Spáinn tíṙ aṙ ṙinnṙeaṙ-ne. Tá cuṁaċt na Spáinne aġ caḃṙuġaḋ linn anoiṙ. Muna mḃéaḋ eaġla na cuṁaċta ṙoin ní ḃaoġal ġo mḃéiḋ aon tṙáċt aṙ an ṙioċċáin ṙeo anoiṙ. Má ḋéinteaṙ an tṙioċċáin ṙeo, ṙin cúl taḃaṙṫa aġainn-ne le cuṁaċt na Spáinne—le n-aṙ ġcaṙaiḋ féin—7 páiṙt ġaḃṫa aġainn láiṫṙeaċ le náṁaiḋ aṙ ġcaṙaḋ. Sin ṙeall ġṙánna ḋéanta aġainn aṙ Riġ na Spáinne, aṙ aṙ ġcaṙaiḋ ḋíliṙ féin. Sin é aṙ ġcaṙa iompuiġte 'naṙ ġcoinniḋ ġo ḋeó. Annṙoiṁ 'ṙeaḋ ḃéiḋ aiġne fáṙṫa aġ muinntiṙ Saṙana. Annṙoiṁ 'ṙeaḋ ḃéimíḋ aṙ a ḋtoil aca. Iṙ ḃeaġ an taiṙḃe ḋúinn-ne an uaiṙ ṙin ḃeiṫ aġ póġaiṙt na ṙioċċána oṙṫa 7 aġ taḃaiṙt a nġeallaṁna ċum a ġcuiṁne.

Ní heaḋ, a cáiṙḋe 7 a uaiṙle Ġaeḋeal, a ṙliocṫ Conaill 7 Eoġain, a cláinne Mileaḋ Eaṙpáinne! aċt cuiṙimíṙ le céile, cṙuinniġmíṙ aṙ neaṙt, dlúiṫiġimíṙ aṙ ġcaṙaḋaṙ, ṙġaṙaimíṙ le n-aṙ miorġaiṙ féin, coimeádaimíṙ aṙ n-aiġne uaṫa, tuġaimíṙ a ndliġe féin ḋóiḃ. Ḃailiġimíṙ aṙ ṙlóiġte. Riṫimíṙ fúṫa ġo hobann, nuaiṙ iṙ luġa a ḃéiḋ coinne aca linn. Tuġaimíṙ aon ġlan-ṙġuabaḋ aṁáin oṙṫa a talaṁan héiṙeann amaċ! Annṙoiṁ 'ṙeaḋ ḃéiḋ an tṙioċċáin aġainn!

VI.—CAISMIRT AN PÓTAIRE leis an uisge beatáḋ.

An Reaċtaire ccc.

An Pótaire.

A ċompáiṙḋe ḋíliṙ aṙ ċaiṫ mé mo ṙaoġal leaṫ,
Ḋaṙ m' ṙiṙinn', ḋo ṙil mé ḃeiṫ cneaṙṫa,
Ġuṙaḃ iomḋa ṙin oiḋċe ḋo ċaiṫ mé leaṫ ṙínte
'S mé caiṫṫe aṙ mo ṫaoiḃ coiṙ an ḃalla.

Ar comairle na fiosacta níor fsar mire riam leat
Sur dóis tú mo sruad ir mo mala,
Inr an oidce Dia hAoine lá aonaig Cill-Chíorta
I Suide-finn i dteac Feadair Uí Carrdaig.

Seactmain go frriacrac i bpeannaid ir i bpiantaib,
Do cait mé as Tom Slinn ar mo leabaid
'S mo sléar sac aon oidce 'r ar maidin arír,
—Nár bosaid Dia coidce mo canaid!
Seallamain go firinneac do-beirim do Chíort
Go ndiúltócaid mé d'ól uirge-beacad,
'S go bruil 'fíor as an raosal nac le dúil ann a binn,
Act le srád do na daoinib díor 'na aice.

Ir dear an rún dólacd, fear maid 7 sabaltar,
Cruidneacd 7 eorna le seanrad,
Min inr an scómra, 'sur teine, trátnóna,
Agus flige maid ar bótar 'r ar bealac,
Léine 'sur cóta as an Airreann Dia Domnaig,
Nata 'sur bróga 'ra' braiream,
Ir go rílim-re, 'ar ndóig, sur fearr rin go mór
Ná beid 's imteacd 'r as ól uirge-beacad.

Ir liom-ra dig a mínius ad mar caid mé mo raosal leat
Ó bainead an cíoc díom im' leand,
Sur dréig mé mo daoine, mo dáim ir mo saolta,
'S ní féanfainn tú ar comairle na hEaglaise'.
Do rtór 'r do maoin raosalta ir ar rocruigead riam ort,
Agus cait é gan rsíd as mnaid leanna,
Má filleann tú arír ir do purra beid rpionta,
Ní diubrad riad bnaon duit ar maidin.

An tUirge-Beacad.

Maread! ir fada mé as éirteacd leat as rseileasad
bnéas liom,
Agur caidfid mé féin labairt fearta,
Ir surab iomda rin néasar as iarraid na déirce,
'S gan luad aige le n' éiliusad acd a ballet.
An té cruinnigear na céadta le cruadtain 'r dic-céille,
Ir nac bfliucfaid a béal, 7 tart air,
Tiocfaid oidre 'na déid 7 fear-croide nac ngéillfid,
Beid as ól coir an clairde nó an balla.

Nach comhluadar féin mé an com-chuinniughadh ir an aonach.
Ag an té fuirfeadh go feacha fíor im' aice?
Ní'l duit-re acht dít-céille beit anoir do mo féanadh,
Ir ní cheirfidh do rgéal acht fear meatta.
Lucht caracht' ir féama, ir mé do-ghéanadh a péidteach,
Agus tá 'fíor ag na céadtaibh air feo ceana,
'S go mbím-re ag na ladiep, ag ragairt 'r ag cléire,
'S ag máighirtin pé léigeann 7 lairdin.

An Pótaire.

Mairead, doćar 7 grádin ort! ir tú labhar neam-náireach,
Ir ní ciubhraim-re cáil leat com maic ort,
Do cait mé mo dáta dá oidhe ir dá lá leat,
Agus níor gab do cár go ro-mhaic dom.
Do dóig tú clár m'éadain 7 barra mo mhéara,
'S ar na téadaibh ní féadaim a leagan,
Ní'l aon fear 'ran raogal ro cuimleóćad ró-ghéar leat,
Nach é a dualgar fean-éadach 'r drod-leaba.

An tUirge-Deatach.

Dfuil gaba dub nó ceardaidhe nach ndéanfad diom páirtig?
Ir mé buachaill an báire inr gach bealach,
Ní'l greadaidhe na táillidir d'á dtug riamh rátad,
Nach mbeannóćad 'ran trrádh dom ar maidin.
Ní'l bean ós dá bheagacht nach ndéanfad liom gáire,
An trát do leagfaidhe ar an gcláir mé 'na haice,
'S go mbím ag an bPápa, ag ragairt 'r ag bráitrib,
Ir níor cáin riamh mé acht fear meatta

An Pótaire.

Fuair an Reachtaire rgríobta, i leabar na daonnacht',
Lucht póite go mbíonn tú d'á mealladh,
Gan lón-ghníom do déanamh nó ráfad 'ran raogal ro,
Go dtuitfid riad daor inr an bpeacad.
I rgonnra nó i ndíogha má cailltear fear coidhe,
Do bafr a beit compáideach leat-ra,
Deir beatha na naomh linn gur caint í dubairt Criort
Go cinnte nach bfuigid pé na flaithr.

VII.—Donnćad Bán.

(Caoineadh ar Connachtach éigin do chodad le Gallaib. Ní'l a fíor againn cia 'nd é féin, ná cia 'nd é fear cumta an caointe).

Ir ar an dainghean ro connaic rib an t-iongnadh
Ar Donnćad Bán, agus é d'á daorad—
Dí caipín bán air i n-áit a hata,
Agus póipín cnáibe i n-áit a carabata.

Tá mé 'teacht ar feadh na h-oíche
Mar a beit uainín imeartg feilb móir caorach,
Mo bhoillach fortgailte 'r mo ceann liom rgaoilte,
'S cá bruiginn mo dheachairín * romham acht rinte !

Caoin mé an céad-dhear ag gob-a'-loca.
'S an dara dhear ag bun do chroice,
An tríomhadh dhear ag ceann do coirp-re,
Imeartg na nGall 'r mo ceann d'á rgoilteadh.

Dá mbeitheá agam-ra 'ran áit ar cóir duit,
Síor i Sligeach, nó i mBaile-an-róba,
Dhirfinde an chroc, geamhraide an rópa,
'S leigfinde Donncadh Bán adhaile ar an eólar.

A Donncadh Báin, níor bé an chroc badh dhual duit
Acht dul cuig an rgiobóil, ir t'arair a' bualadh,
An céachta d'iompódh, deireall ir tuairéall,
'S an taobh dearg do'n fód do cur i n-uachtar.

A Donncadh Báin, a dheachairín dílir,
Ir maith atá fior agam riúd do bain díom tu,
Ag ól an cupáin, ag deargadh an bíopa,
'S ag riubal na dhúchta le cúim na h-oíche.

A Mic Uí Mhuiltáin, a rgiurra an mi-ádh',
Ní laog bó bhadhaige do bí in mo dheachairín,
Acht buachaillín chuinn-dearg ar chnoc 'r ar chnocán,
Do bainfeadh fuaim go bog binn ar camán.

'S a Donncadh Báin nach é rin an buaidhread,
Agur feadhar ir d'iomcharócá rpuir 7 buatair !
Cuirfinn éadach fairéanta ort, do'n éadach badh buaine,
Agur cuirfinn amach tu mar mhac duine uarail.

A Mhic Uí Mhuiltáin ! ná raib do chlann mhac i bhrochair
a céile !
Ná do chlann ingean ag iarraidh rphé ort !
Tá dá ceann an chlaír falamh, 'r an t-uplár líonta,
Ir Donncadh Bán mo dheachairín rinte.

Tá rphé Donncadh' Báin ag tigeacht abaile,
Agur ní ba, caoiniġ, é, ná capaill,
Acht tobac ir piópaide ir coinnealla geala,
Agur ní d'á mhaidheamh é, ar lucht a gcaithte.

* Dheachair, dheachairín .i. deamhrádair, deamhráidhrín.

VIII.—Seaghán agus Peadar.

(Aithriseas do'n Aor Óg).

"Tóruna" ccc.

Garrún grádhmar d'eadh Seaghán Ó Ceallaigh
Go mbíthí 'á mholadh ar sgoil 'r ag baile;
Do chuireadh do mheamhair gan cabhair a ceachta,
Ir bíodh deigh-iomchair umhal ir cneasta.

Bí buachaill tréitheach, aerneach, aindeir,
'San sgoil, gur b'ainm dó Peadar Ó Meachair;
Níor fhéadh an máighistir a rádh gur mhaith é;
Ir tóg a mhachair ghrádhach 'na theach' é.

Do cheacht ná leabhar ní thabharadh aire,
Acht ulagón nuair gheabhthaoi 'n tsliabh air;
Gan leabhar 'na mála acht arán ir bainne,
Trumpa, biorrini, 'r gaibíní marmuir.

Maidin tSamhraidh thromdha, tearaidhe,
Bí Seaghán ag fiuchadh ar sgoil go taraidh;
A máilín leabhar go teann fá n-a airgail,
Ir fuadar faoi ag gluaiseacht gan mearaidhe.

Ní dheachaidh i bhfad nuair caradh air Peadar,
A ceann ar chomadh 'r gan cnuc nó-mhaith air;
Mar dhuine béadh dá chochadh ag tairneal,
'S gan mála aige, arán, ná dadamh.

"Dia duit, a Sheaghánín, a bhráithrín," ar Peadar.
"Dia ir Muire duit," arr' an Ceallach.
"Nach luath tu ag gluaiseacht ro' reachaibh
Fá dhéin na slaite, a Mhic Uí Cheallaigh?"

"Ní'l aon eagla orm-sa roimh an maidhe;
Mar chuirim do mheabhair i n-am mo cheachta;
Ar sgoil i dtráth ir gnáthach m'airtigh,
Im' reachaibh-se, ní hionann ir tusa, a Pheadair."

"Ná tráth go héag ar méid do mhaire,
A Sheaghán, a chuid, ir beag an mhaith sin;
Acht tá ré luath, ir beidh ruaimcear againn;
Ragam ag snámh i n-Áth na Meacan."

"Ir baoġalaċ dúinn," adubairt an Ceallaċ.
"Ó! Má'r mar rin duit, imtiġ leat uaim;
Sílear-ra naċ mbéiteá eaglaċ,
Acht cím anoir go bruilir," ar Peadar.

"Ná habair-re go bruilim meachta;
Raġad leat ag fnámh," ar Seaġán go tapaid.
Siúd ċar tiontá an oír 'na neaċaid,
'S gan rtad do'n rtáir go hÁt na Meacan.

Dáineadar díod gan moill, gan aga;
Ċuadadar do léim go héarġaid irteaċ ann;
Nuair díodar fárta cánġadar amaċ ar,
Ir ċuineadar umpa a gculaidċe gheanta.

Seo ċum rgoile ag rit gan rtad iad,
Go fuarlaċ, guaġaċ, gairġeamail;
Siúd ir naċ rabadar mall 'ran tairdeal,
Da déideanaċ ag ealód irteaċ iad.

"Gabaid i leit, a beirt ċodlad-go-headarrud;
Cad do ċuġ riar rib, fiarruiġim, fheagraid?"
D'féad Seaġán go dána ar a ada' air;
Ir fad baire bheill ar aġaid mo Peadair.

"Ní mire, a Máiġirtir a ġrád, fá ndeárr é,
Acht ronn ċum rnáimh beit ar Seaġán Ó Ceallaiġ,
Ċuġ ré mire leir ar maidin,
Ir ċuadamar ag rnámh i nÁt na Meacan."

"De 'rho a Seaġáinín arú, cad tá ag teaċt ort?
Naċ dear é an gnó ro dod' fórt-ra ar maidin?
Fan go póill ir ġeadam do'n dat' ort;
Suid-re irtiġ annroin, a Peadair."

Ní dubairt Seaġán riú amáin nar ċeart do;
Fuair ré an léarad, ir raorad Peadar;
Da mhinic 'na déid rin adéarad le caraid
"Ná bí-re ċoidċe i ndroċ-ċuideaċtain."

JUST PUBLISHED, PRICE 2s. NET.

MODERN IRISH GRAMMAR,

By J. P. CRAIG,
Professor of Irish in St. Eunan's Seminary, Letterkenny.

Opinions of Authorities.

"In form and arrangement, and in the quantity of useful and practical matter it contains this book is by far the best Irish Grammar that has yet appeared."—"An Claideam Soluis."

"Mr. Craig, in the work before us, is the first, as far as the writer is aware, who has essayed to construct a modern Irish Grammar in accordance with the colloquial language. He has in many instances, and in clear and simple language, thrown light on subjects that are entirely passed over by other writers. No Irish scholar should be without it."—"An Gaodal."

"Mr. Craig's Grammar, written for the spoken language, containing the beauties of Irish expression and thought, will recall students from the corrupt unidiomatic Irish of which there is so much in current literature in the language. His work is admirably arranged. The explanations are simple and clear. Much that has been obscure is made clear."—*Freeman's Journal.*

"A work to which many an eager student will turn with expectancy and profit. It is a meritorious work of great scope and vastness of detail.'—*Derry Journal.*

"I like it very much. While it is sufficiently full to give the learner a good sound knowledge of the structure of the language, it is simple, well arranged, and practical. It will make the study of Irish easy for those who undertake it for the first time, while it contains all the principles which will enable those who already know a little about Irish to acquire a fuller knowledge of the language."
—CARDINAL LOGUE

SEALY, BRYERS & WALKER,

PUBLISHERS, DUBLIN.

FORTHCOMING GAELIC LEAGUE PUBLICATIONS.

The following Irish Works are in the Press or in preparation:—

"CORMAC UA CONAILL."

An Irish Historical Romance dealing with the fortunes of a Kerry peasant lad during the Desmond Rebellion—(1567-83).

BY REV. P. S. DINNEEN, M.A.

"DANTA EOGAIN RUAIDH UI SUILLEABHAIN."

[The Poems of Eoghan Ruadh O'Sullivan].

Edited for the first time with Introduction and Vocabulary

BY REV. P. S. DINNEEN, M.A.

"EACTRA NA NARGONAUTAC."

BY THE LATE DONNCHADH FLEMING.

THE GAELIC LEAGUE, 24 UPPER O'CONNELL ST.,
DUBLIN.

GAELIC LEAGUE PUBLICATIONS.

Simple Lessons in Irish. By Rev. Eugene O'Growney. Parts I. and II., 3d. each; post paid, 3½d. Parts III., IV., and V., 6d. each; post paid, 7d.

Ceiċe Sgéalta. By Douglas Hyde, LL.D. 1s.; post paid, 1s. 1d.

Dioṁbṗollaċ Foṗair Feara ar Éiṁinn. Edited by David Comyn. 1s.; post paid, 1s. 2d.

Mion-Ċaint. An Easy Irish Phrase Book. By Rev. P. O'Leary, P.P. 1s. net; post paid, 1s. 2d.

Séadna. Part II., with Translation. By Rev. P. O'Leary, P.P. 1s. net; post paid, 1s. 2d.

Outlines of the Grammar of Old Irish. By. Rev. E. Hogan, S.J., D.Lit., F R.U.I. 3s.; post paid, 3s. 3d.

The Oireachtas Proceedings.

1. Imṫeaċta an Oiṗeaċtais, 1897. 1s.; post paid, 1s. 2d.
2. „ „ „ 1898. 1s. 6d.; post paid, 1s. 8d.
3. „ „ „ 1899. 1s. 6d.; post paid, 1s. 8½d.
4. „ „ „ 1900. (*In the press.*)

Gaelic League Series.—Irish Texts.

1. Dánta, Amṁáin ir Caointe Seaṫṁúin Céitinn. Edited with Introduction and full Vocabulary by Rev. J. C. MacErlean, S.J., B.A. 224 pages. 1s. net; post paid, 1s. 3d. (*Other volumes of this series are in the press, or in preparation.*)

Gaelic League Series—Penny Popular Booklets.

(1d. *each; post paid,* 1½d.)

1. An tAiṫriġeoir. An Ċéad Ċuid. An Irish Recitation Book. Part I.
2. Ráiteaċar. An Ċéad Ċuid. Conversational Ulster Irish. (Republished from Neilson's *Grammar.*) Part I. (*Others to follow*).

Gaelic League Series—Irish School Readers.

1. Ṗṁ-leabáir Gaeḋilge lé haġaid na Naoiḋeanán. An Irish Infant Primer. 32 pages. Illustrated. 1d.; post paid, 1½d. (*Others to follow.*)

Gaelic League Pamphlets.

(1d. *each; post paid,* 1½d. 9d *per doz., or* 5s. *per* 100, *post free.*)

1. **The True National Idea.** By Rev. M. P. O'Hickey, D.D.
2. **The Case for Bilingual Education.**
3. **Irish in the Schools.**
4. **Ireland's Battle for her Language.** By Edward Martyn.
5. **Irishwomen and the Home Language.** By Mary E.L. Butler.
6. **Parliament and the Teaching of Irish.**
7. **A University Scandal.** By Douglas Hyde, LL.D.
8. **Bilingual Education.** By Most Rev. Dr. Walsh, Archbishop of Dublin.
9. **The Future of Irish in the National Schools.** By Rev. M. P. O'Hickey, D.D.

Gaelic League Leaflets.

1. Dá Ádḃar Déag. 1d.; post paid, 1½d. 9d. per doz., 5s. per 100, post free.

FROM THE
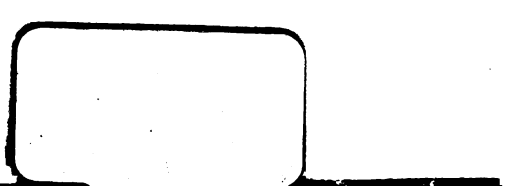
General Secretary, Gaelic League, 24 Up. O'Connell-st., Dublin.